

Sprawozdania

Sprawozdanie z 17. Konferencji Europejskiego Towarzystwa Psychologii Zdrowia, 24-27 września, Kos, Grecja

Tegoroczna konferencja Europejskiego Towarzystwa Psychologii Zdrowia (European Health Psychology Society – EHPS) zgromadziła blisko 500 uczestników z ponad 20 krajów. Podobnie jak w poprzednich latach, najliczniej reprezentowane były Holandia, Wielka Brytania, Niemcy oraz USA. Wśród przedstawicieli Europy Wschodniej Polacy stanowili najliczniejszą i najbardziej aktywną grupę. W programie konferencji można znaleźć 18 wystąpień badaczy z różnych ośrodków naukowych w naszym kraju. Prof. dr hab. H. Sęk, prof. dr hab. K. Wrześniewski oraz dr A. Łuszczzyńska przewodniczyli trzem spośród 25 sympozjów. Nagrodę za najlepszy plakat zaprezentowany na konferencji otrzymali prof. dr hab. B. Dudek oraz dr J. Koniarek. Wyróżniona praca była zatytułowana: *PTSD development-empirical verification of Horowitz's and Foa's hypotheses*. Jak wskazuje tytuł wyróżnionej pracy, tematyka konferencji EHPS jest szeroka i obejmuje zagadnienia z pogranicza psychologii zdrowia oraz psychologii klinicznej, pracy, osobowości, motywacji oraz medycyny. Wielu badaczy określa siebie jako psychologów społecznych, którzy zajmują się zachowaniami jednostki związanymi ze zdrowiem. Wiele teorii stanowiących podstawy badań psychologów zdrowia, takich jak np. teoria implementacji intencji Petera Gollwitzera, to teorie uważane powszechnie za domenę psychologów społecznych. Przykładowe tematy sympozjów to: „Modele regulacji wewnętrznej”, „Zmiana przekonań dotyczących chorób układu krążenia”, „Własna skuteczność, regulacja wewnętrzna i zachowania zdrowotne”, „Wsparcie społeczne a różnice w zakresie płci”, „Psychoneuroimmunologia”, „Praca, stres oraz zdrowie”, „Procesy poznawcze i emocjonalne w klinicznej psychologii zdrowia”. Zgodnie z tematem konferencji: „Płeć, kultura i zdrowie”, wiele prac poświęcono różnicom międzykulturowym w pojmowaniu zdrowia oraz zachowań zdrowotnych. Uczestnicy mieli okazję wysłuchać pięciu wykładów wygłoszonych przez zaproszone osoby, m.in. przez Amerykanki, Lizę Aspinwall (*Czy pozytywne myślenie szkodzi? Krytyczne podejście do roli pozytywnych przekonań i emocji w radzeniu sobie z trudnościami*) oraz Rosalind Barnett (*Konteksty relacji między stresem w pracy a chorobą. Rola rodziny oraz społeczności*). Mimo atrakcji, jakie oferuje wyspa Kos, w sesjach uczestniczyło wiele osób, a wystąpienia były dyskutowane zarówno w gronie audytorium, jak i wśród zaproszonych komentatorów.

Od pięciu lat konferencji towarzyszy warsztat CREATE. Jest on organizowany przez młodych badaczy (doktorantów oraz osób po doktoracie). Jego celem jest doskonalenie wiedzy na temat metodologii badań, formułowania problemów badawczych, interpretowania wyników, krytycznej analizy teorii. Warsztaty trwają zazwyczaj trzy dni i dają możliwość poznania młodych badaczy z różnych krajów oraz osobistego kontaktu ze znakomitymi naukowcami, którzy pełnią rolę moderatorów, a także kształcenia w zakresie planowania badań i analizy danych. Niestety, nie uczestniczą w nim osoby z Europy Wschodniej. W ostatnich latach rośnie znaczenie psychologii zdrowia. Tezę taką można postawić, opierając się na znaczeniu publikacji, zainteresowaniu praktyków oraz jakości prowadzonych badań w tej dziedzinie. Sekcja Psychologii Zdrowia Amerykańskiego Towarzystwa Psychologicznego oraz Europejskie Towarzystwo Psychologii Zdrowia wydają od wielu lat własne czasopisma: *Health Psychology* oraz *Psychology and Health*. *Health Psychology* ma w ciągu ostatnich lat współczynnik indeksowania niemal identyczny jak *Journal of Personality and Social Psychology*. *Health Psychology* jest obecnie drugim pod względem liczby sprzedawanych egzemplarzy (pierwszym jest *Journal of Consulting and Clinical Psychology*) fachowym czasopiśmie psychologicznym wydawanym przez APA (Amerykańskie Towarzystwo Psychologiczne). Jakość publikacji można również mierzyć liczbą artykułów odrzucanych. Zarówno w *Health Psychology*, jak i w *Psychology and Health* około 80% tekstów nadsyłanych do publikacji jest odrzucana bez możliwości ponownego nadesłania, nawet po wprowadzeniu gruntownych poprawek. Dane te świadczą o rosnącym zainteresowaniu psychologią zdrowia, jak również o jakości prowadzonych badań. Publikowane są głównie wyniki badań prowadzonych w schemacie eksperymentalnym, z podłużnym pomiarem (sięgającym od kilku do kilkunastu lat), przy wykorzystaniu tzw. obiektywnych wskaźników zdrowia (np. stan układu immunologicznego) lub zachowań (np. detektory ruchu w badaniu aktywności fizycznej). Obecna dekada została ogłoszona przez APA dekadą zachowania, stąd wiele badań w różnych dyscyplinach psychologicznych dotyczy zachowań związanych ze zdrowiem.

Kolejna konferencja EHPS odbędzie się w Helsinkach, w dniach 21-24 czerwca 2004. Tematem konferencji będzie: „Dobre zdrowie – jednostka i kontekst”. Wiadomo również, iż w 2005 r. konferencja zostanie zorganizowana w Irlandii, a w 2006 r. – po raz pierwszy w Europie Wschodniej, w Krakowie. Krajowym reprezentantem Polski w EHPS jest dr Barbara Mroziak. Szczegółowe informacje na temat konferencji oraz Europejskiego Towarzystwa Psychologii Zdrowia znaleźć można na stronie internetowej (<http://www.ehps.net>).

Aleksandra Łuszczzyńska
Wydział Psychologii Uniwersytetu Warszawskiego